

Bosgroepen

Quickscan bosontwikkeling op Landgoed Weleveld

Bosgroep Noord-Oost Nederland

Colofon

Opdrachtgever: Landgoed Weleveld / E. Kwint
Titel: Quicksan bosontwikkeling op terrein van Landgoed Weleveld
Status: Definitief
Datum: November 2023
Auteur(s): M. Rouwhof
Foto's: M. Rouwhof
Kaartmateriaal: Copyright © 2023 Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn
Projectnummer: 22.30.760.12.29370

© Coöperatie Bosgroep Noord-Oost Nederland u.a.
www.bosgroepen.nl

Quickscan bosontwikkeling op terrein van Landgoed Weleveld

Aanleiding

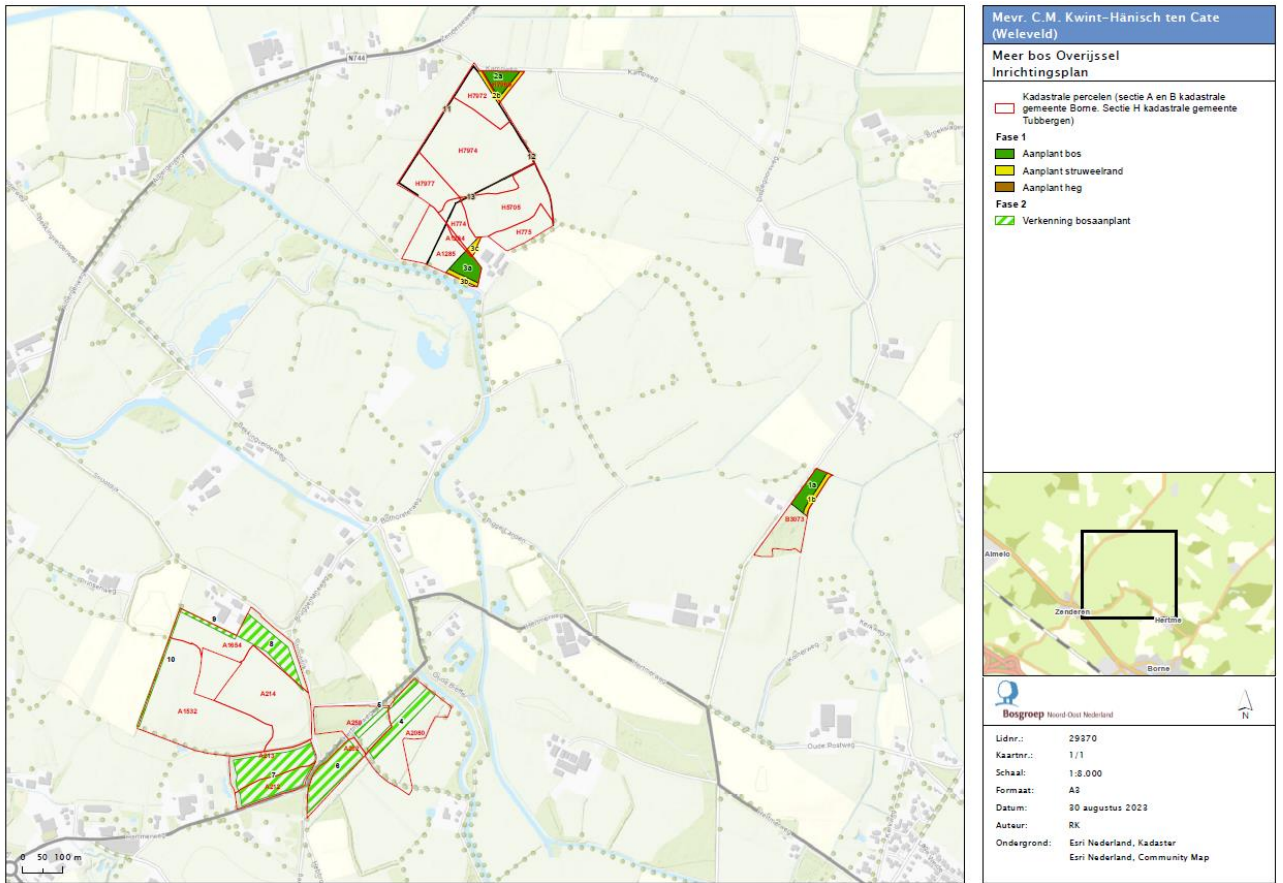
Landgoed Weleveld wil bosontwikkeling realiseren op hun eigendom. Het gaat om de percelen bekend onder de kadastrale nummers Borne A212, A213, A214, A262, A259, A1285, A1234, A1532, A1654, A2080, B3073, Tubbergen H774 en H7969. Daarnaast is Landgoed Weleveld voornemens een heg aan te planten op de kadastrale nummers Tubbergen H774, H775, H5705, H7972, H7974 en H7977. Het is noodzakelijk om de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen op beschermde soorten en beschermde gebieden inzichtelijk te maken. De ontwikkelingen zijn zodoende getoetst voor zowel het onderdeel soortenbescherming als gebiedsbescherming.

Locatie en plannen

De werklocaties zijn grofweg gelegen tussen Hertme en Zenderen, aan de Hoge Horst ter hoogte van huisnummer 3, de Kampweg (geen huisnummer), de Dashorsterweg ter hoogte van nummer 5, de Strootdijk ter hoogte van huisnummer 3 en de Hertmerweg ter hoogte van huisnummer 49. Het werkgebied bestaat uit 10 verschillende percelen die worden aangeplant, tezamen met een heg die langs meerdere percelen wordt aangelegd. De percelen zijn momenteel in gebruik als grasland (perceel 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 en 10) en een (maïs)akker (perceel 8). De percelen die grenzen aan de aan te planten heg bestaan momenteel uit grasland. De graslanden bestaan momenteel voornamelijk uit Engels raaigras. Tegen een aantal percelen grenst momenteel deels bos of een houtwal/houtsingel.

De bosontwikkeling wordt gerealiseerd in het kader van de Overijsselse bossenstrategie, die een nadere uitwerking is van de landelijke bossenstrategie. De ambitie van de Bossenstrategie is dat er in Nederland in 2030 10% meer bos is.

In het aan te planten bos worden boom- en struiksoorten aangeplant die passend zijn in het landschap. Daarnaast wordt er rekening gehouden met een aandeel strooisel-verbeterende soorten. Voor kaart zie figuur 1, voor foto's van de aan te planten locatie, zie foto 1-2.

Figuur 1 – Inrichtingskaart

Foto 1: impressiebeeld perceel 1

Foto 2 en 3: impressiebeeld perceel 2 en 3

Foto 4 en 5: impressiebeeld perceel 4, 5 en 6

Foto 6 en 7: impressiebeeld perceel 7 en 8

Werkstappen

1. Vooronderzoek: Bekende verspreidingsgegevens van soorten in de ruime omgeving van de werklocatie zijn opgevraagd uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Daarbij zijn gegevens tot 10 jaar terug opgevraagd.
2. Veldbezoek: Gedurende het veldonderzoek is in beeld gebracht welke biotopen binnen het projectgebied aanwezig zijn. Indien waargenomen zijn beschermde soorten en functies zoals burchten, horsten en holenbomen digitaal vastgelegd.
3. Effectbeoordeling: Op basis van de verkregen gegevens is bepaald welke beschermde soorten binnen het projectgebied aanwezig zijn of dat aanwezigheid van beschermde soorten niet met zekerheid is uit te sluiten. Vervolgens is per soort beoordeeld wat het effect van de werkzaamheden op de soort zijn.
4. Conclusie: Op basis van het vooronderzoek, veldbezoek en de effectbeoordeling wordt beschreven of de voorgenomen ontwikkeling in het kader van de Wet natuurbescherming uitvoerbaar is.

Het perceel is bezocht op 22 november 2023 (10:30-12:00). Het was rond de 8 graden en half bewolkt met een windkracht van 1bft.

Effectbeoordeling

Een onderdeel van de Wet natuurbescherming is soortenbescherming van planten en dieren. Het gaat hierbij om:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (artikel 3.1–3.4 Wnb);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5–3.9 Wnb);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (artikel 3.10– 3.11 Wnb).

Provincies mogen een zogenaamde ‘lijst met vrijstellingen’ opstellen voor nationaal beschermde dier- en plantensoorten (artikel 3.11 Wnb). Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Algemeen

Op basis van het biotoop, verspreidingsgegevens en aard van de werkzaamheden worden geen beschermde vissen, reptielen, amfibieën en flora in het werkgebied verwacht. Negatieve effecten op beschermde vissoorten, reptielen, amfibieën en flora kunnen op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroep is in voorliggende ecologische beoordeling zodoende buiten beschouwing gelaten.

Vogels

In de directe omgeving van het plangebied komt een groot aantal vogelsoorten voor (NDFF). Het gaat voornamelijk om zangvogels, bosvogels en roofvogels. Van een aantal van deze soorten is het nest of de horst jaarrond beschermd, zie tabel 1.

Tabel 1: Overzicht van vogelsoorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is en zich in het gebied kunnen vestigen, conform de NDFF en aangevuld op eigen inzicht.

Nederlandse naam
Boomvalk
Bosuil
Buizerd
Havik
Raaf
Ransuil
Sperwer
Zwarte specht

Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde nesten in of direct rondom de planlocatie aangetroffen. Door het ontbreken van bebouwing en bomen op het perceel kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogels worden uitgesloten. Als gevolg van de plannen en werkzaamheden gaan geen jaarrond beschermde nesten of horsten van vogels verloren.

Aangezien de maatregelen wel in het broedbiotoop van verschillende broedvogelsoorten worden uitgevoerd, moeten de werkzaamheden zo veel mogelijk buiten het broedseizoen (15 juli – 15 maart) plaatsvinden.

Vleermuizen

In de NDFF zijn waarnemingen van gewone dwergvleermuis bekend. Op basis van biotoop worden ook laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis verwacht in de directe omgeving van de planlocatie.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen gebruiken bebouwing of holenbomen als verblijfplaats. Op de planlocaties staat geen bebouwing. Rondom in de omgeving van de percelen staan wel woningen, boerderijen en bijgebouwen. Aangezien de maatregelen geen invloed hebben op deze bebouwing zullen gebouwbewonende vleermuissoorten als de gewone dwergvleermuis en laatvlieger geen hinder aan de werkzaamheden ondervinden.

Verder zijn geen bomen op het perceel aanwezig waar vleermuizen in kunnen verblijven. Vleermuizen kunnen hooguit in holtes in omringende bomen verblijven. Bomen rondom het perceel blijven behouden, waardoor eventuele verblijfplaatsen van boombewonende soorten als de rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis niet verloren gaan.

Vliegrouete

De bosranden die grenzen aan een aantal percelen zijn mogelijk geschikt als vliegrouete voor vleermuizen. Door de aanplant van bos gaan mogelijke vliegrouetes niet verloren, maar schuiven in de toekomst wanneer het bos volgroeid is op tot het eind van perceel. Een negatief effect op een essentiële vliegrouete van vleermuizen kan daarom worden uitgesloten.

Foerageergebied

Het bos en de omgeving zijn geschikt als foerageergebied van verschillende vleermuissoorten, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Aangezien deze soorten ook rondom bossen foerageren en er voldoende geschikt alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig is, kan een negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen worden uitgesloten.

Om verstoring te voorkomen, geldt voor vleermuizen dat de werkzaamheden niet tussen zonsondergang en zonsopkomst mogen worden uitgevoerd.

Zoogdieren

Uit de omgeving van de planlocatie zijn de volgende beschermde zoogdiersoorten bekend: bunzing, egel, eekhoorn, otter en steenmarter (NDFF). Daarnaast worden, op basis van aanwezig biotoop, ook kleine marterachtigen als wezel en hermelijn verwacht.

Kleine marterachtigen

Verblijfplaatsen van de bunzing, wezel en hermelijn bevinden zich voornamelijk in holen in de grond en onder takkenhopen, struwelen of bladerhopen. Deze zijn op het aan te planten perceel niet aanwezig. Verder vormt het perceel geen geschikt foerageergebied voor de bunzing en kleine marterachtigen. Zodoende kunnen negatieve effecten op kleine marterachtigen als gevolg van de plannen op voorhand worden uitgesloten.

Egel

Het perceel bestaat uit grasland. In het plangebied zijn geen takkenhopen, struwelen of bladerhopen aanwezig waar egel een verblijfplaats in kan hebben. Door de vrij diepe sloten die zich op een aantal plaatsen rondom het perceel bevinden, is het perceel lastig door egels te bereiken. Egel zal het plangebied daarom hooguit incidenteel doorkruizen. Negatieve effecten op de egel zijn op voorhand uit te sluiten.

Eekhoorn

Eekhoorns hebben hun verblijfplaatsen in de vorm van nesten in bomen. Op het perceel staan geen geschikte bomen waar eekhoorns een nest in kunnen maken. Verder is het grasland ongeschikt als foerageergebied voor de eekhoorn. Negatieve effecten op de eekhoorn zijn daarom op voorhand uit te sluiten.

Otter

De otter is gebonden aan biotopen met water, zoals de nabij gelegen Oude Bornschebeek en Gammelkerbeek. Aangezien de voorgenomen werkzaamheden niet van toepassing zijn op waterbiotopen, is een negatief effect op de otter op voorhand uit te sluiten.

Steenmarter

Verblijfplaatsen van de steenmarter bevinden zich voornamelijk in bebouwing. Deze zijn op de aan te planten percelen niet aanwezig. Verder vormt het perceel geen geschikt foerageergebied voor de steenmarter. Zodoende kunnen negatieve effecten op steenmarter als gevolg van de aanplant op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Insecten

Uit de omgeving van de planlocaties zijn de beschermde vlindersoorten grote vos en iepenpage bekend (NDFF).

Grote vos

Het habitat van de grote vos bestaat uit open bossen met een vochtig karakter en bosranden met daarbij de aanwezigheid van grote, solitaire bomen. Binnen de percelen die worden aangeplant komen dergelijke bostypen niet voor omdat het graslanden en een akker betreft. Bovendien komen de waardplanten (iep, zoete kers, populier en wilg) niet voor binnen de perceelsgrenzen. Een negatief effect op de grote vos is hiermee op voorhand uit te sluiten.

Iepenpage

Het habitat van de iepenpage bestaat uit bos waar iepen voorkomen, waarbij iepen ook als waardplant fungeren. Binnen de percelen die worden aangeplant komen geen iepen voor omdat het graslanden en een akker betreft. Een negatief effect op de iepenpage is hiermee op voorhand uit te sluiten.

Gebiedsbescherming

Voor dit plan is het van belang om te bepalen of de werkzaamheden effecten hebben op beschermde gebieden. Hierbij zijn beschermde gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming (Natura 2000) en de provinciale structuurvisie en verordening (Natuur Netwerk Nederland en overige beschermde gebieden) van belang.

Inventarisatie

Het plangebied ligt niet in en grenst niet direct aan een in het kader van de Wet natuurbescherming beschermd gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Lemselermaten' ligt circa 7,6 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Het plangebied grenst niet aan gebied dat is aangewezen als NNN.

Toetsing

Het werkgebied ligt op relatief grote afstand van Natura 2000-gebied Lemselermaten. In potentie zijn effecten mogelijk als gevolg van externe werking. Tussen het Natura2000-gebied en het plangebied liggen agrarische percelen, bomenrijen, bebouwing, wegen en watergangen. Door de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Als gevolg van de plannen zijn negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde gebieden en NNN op voorhand uit te sluiten.

Conclusie

Soortenbescherming

Op 22 november 2023 zijn de planlocaties bezocht en daarnaast zijn de verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en rondom het gebied geraadpleegd uit de NDFF. Uit de toetsing blijkt dat als gevolg van de plannen geen verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van beschermde soorten verloren gaan. Dit komt door het ontbreken van waarnemingen van beschermde soorten uit de omgeving of op basis van het ontbreken van geschikt biotoop in het werkgebied of directe omgeving.

Voor onderstaande soorten is het van belang om een specifieke werkwijze aan te houden om negatieve effecten op de soorten te voorkomen.

Vleermuizen

Om verstoring te voorkomen, geldt voor vleermuizen dat de werkzaamheden niet tussen zonsondergang en zonsopkomst mogen worden uitgevoerd.

Zorgplicht

In het kader van de zorgplicht moeten negatieve effecten op de voorkomende soorten worden vermeden.

Broedvogels

Tijdens de werkzaamheden moet buiten het broedseizoen worden gewerkt; buiten de periode half maart tot half juli. Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart, dan moet de planlocatie voorafgaand aan de start worden onderzocht op aanwezigheid van broedende vogels of nesten met jongen. Als op dat moment jongen in een nest zitten, kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Algemene werkwijze

Bij grondwerkzaamheden moet één richting op worden gewerkt. Eventueel aanwezige diersoorten hebben dan de kans om buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te vluchten.

Gebiedsbescherming

Als gevolg van de plannen zijn geen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde gebieden en NNN te verwachten. Een nadere analyse is niet nodig.

Bronnen

Bij12.nl. 2017. Kennisdocument: Gewone dwergvleermuis, Rosse vleermuis
<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffing-wet-natuurbescherming>

NDFD Uitvoerportaal. Geraadpleegd op 22 november 2023

Verspreidingsatlas.nl. Geraadpleegd op 22 november 2023

Vlinderstichting.nl, Grote vos en lepenpage. geraadpleegd op 22 november 2023.

Zoogdiervereniging.nl, Bunzing, eekhoorn, egel, hermelijn, steenmarter en wezel. Geraadpleegd op 22 november 2023.